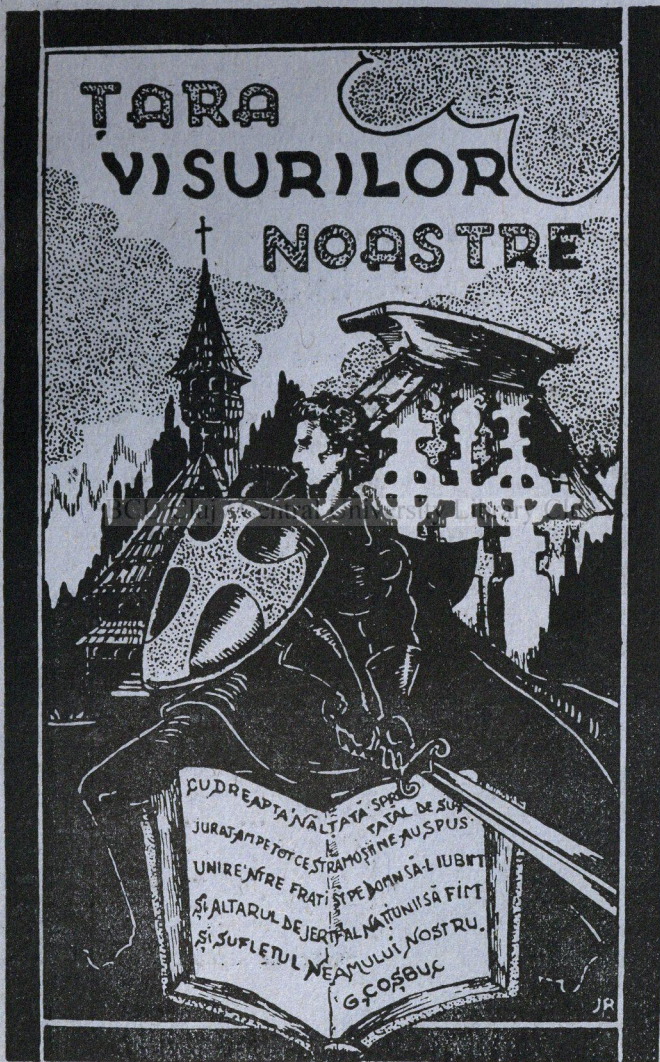

693086

451695

ORADEA—TIMIȘOARA

Sub conducerea : Prof. Augustin Cosma, Timișoara III,
Str. Vadul Călugăreni Nr. 2

... ..
 Cu vesele glasuri de tinere firi
 Cuprinși de-amintirea străbunei măriti
 Spre soare ni-e gândul și mergem
 spre el
 Lumina ni-e ținta și binele țel
 Trăiască-ne țara și neamul.
 „Imnul studenților”

Cu dreapta 'nălțată spre Tatăl de sus
 Jurat-am pe tot ce strămoșii ne-au
 spus :
 Unire 'ntre frați și pe Domn să-l
 iubim
 Și altarul de jert' al nașunii să fim
 Și sufletul neamului nostru.

... ..
 GHEORGHE COȘBUC

CUPRINSUL:

Din telegrama Mareșalului Ion Antonescu	1
Din discursul d-lui prof. Mihai Antonescu	1
<i>Sit. C. Ghîban</i>	Ridică-ți fruntea pă'n la cer, Române	3
<i>R. Tămaș</i>	Prima zi de școală	4
<i>Mihai Molnar</i>	Feerie	5
<i>Augustin Cosma</i>	Caprete și bolovanul de sare	6
<i>Octavian Popa</i>	Au cântat cocoșii	8
<i>Andrei Pop</i>	Hotare românești	9
<i>Irimescu G.</i>	Bicicleta	9
<i>Mata Biștra</i>	Epigrame	10
<i>Tratan P. O.</i>	Epigrame	11
<i>Gheorghe Cosma</i>	Spre disciplină	12
<i>F. Ardelean</i>	Balada luminițelor aprinse	18
<i>Vasile Mureșanu</i>	Adio școală	19
<i>D. A. F.</i>	Epigrame	20
<i>Mariana Georgescu-Vâlcea</i>	Dunării	21
<i>Gh. Tobiasș</i>	Aliașă	21
<i>Mata Biștra</i>	Răscruce	23
<i>Dorin Fulea</i>	Intâlnire	24
<i>Telus</i>	Epigramă	24
<i>Tata</i>	Rolul depărtării - în aprecierea celor de aproape	25

Tara Visurilor Noastre

Anul VII.

Octombrie

No. 8

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timișoara III., Vadul Călugăreni No. 2

Din telegrama Dlui

Mareșal Ion Antonescu

adresată Ducelui

Ca în tot trecutul nostru spinos și sângeros de două mil de ani, continuăm și azi cu toate puterile noastre și până la capăt lupta noastră seculară de popor de margine europeană, pe care o ducem pentru a salva ființa, libertățile și drepturile noastre, așa cum am făcut-o continuu cu grele și nenumărate sacrificii în contra tuturor care ne-au lovit și au voit să ne cotopească pentru a ne subjuga.

Legea noastră de veacuri unitatea pământului Românesc

Din discursul dlui Prof. Mihai Antonescu vice președintele
consiliului ne miniștri

... ..
Am pornit în această luptă pentru apărarea existenței noastre și a unității pământului românesc, care este legea noastră de veacuri: și avem conștiința că nici o putere și nici o lege de pe

lume nu poate să ne împiedece dela reîntregirea dreaptă a pă-mânturilor și dreptății noastre :

După cum avem conștiința că dacă n'am fi făcut așa am fi tradat nu numai chemările de răspundere ale conservării și conștiinței românești nu numai legile de onoare ale istoriei și ale misiunii noastre europene, dar am fi primejduit însăși existența noastră latină și am fi lăsat să se scurgă peste trupul nostru frânt valul până la Bosfor și la Adriatică.

Aceasta ar fi însemnat prăbușirea popoarelor înconjurătoare a tuturor vecinilor noștri și a instituțiilor pe care se razimă in-dependența lor națională, libertatea și onoarea fiecăruia, casele, pro-prietatea și familia ar fi devenit astfel instrumentele anarhizării acestei regiuni a Europei în loc de apărătorii ei.

... ..

Suntem o generație care trăește cel mai grav și cel mai mare destin.

Suntem o generație de conștiință și de puterea noastră de-pinde dacă prăvălim în moarte sau ridicăm spre veșnicie tezau-rul forțelor spirituale și bunurile civilizației tehnice - clădite de veacuri, leagăndului creștin al vieții noastre europene pentru ca să le știm mai tari azi.

Noi Românii avem conștiința că am făcut totul pentru a ne împlini datoria.

Și ne păstrăm cu același realism încrederea, puterea și ho-tărîrea de a ne urma drumul până la capăt pentru libertate, pentru întregirea hotarelor și independența noastră, căci dacă n'am face așa, noi am călca legile pământului românesc și po-runcile strămoșilor noștri, prăvălind temelia de viață a acelora care trebuie să ne urmeze și care trebuie să stăpânească destinul românesc.

Ridică-ți fruntea pân' la cer, Române

Ridică-ți fruntea pân' la cer, Române,
 Cu brațul încordat pe arma-ți sfântă,
 În cer sunt frații tăi pe văi căzuți
 Pe-altarul strămoșeștilor virtuți,
 Din viața lor o rază va rămâne,
 Ce sânul țării azi îl infierbântă,
 Ridică-ți fruntea pân'la cer, Române,
 Și cerului să-i ceri dreptatea sfântă.

Cenușa veacurilor se răstoarnă
 Și primăveri s'aprend din vechi morminte,
 Sunt ei, flăcăi viteji dela Posada,
 Sunt ei, la Baia ei au scris cu spada
 Că cine vine, nu se mai întoarnă,
 Rămâne fum pe zarea gliei sfinte,
 Cenușa veacurilor se răstoarnă
 Să scoată mii de spade din morminte.

În munți, pe văi, în lanuri pe câmpie,
 Tu neam român, așteaptă'n sărbătoare,
 Flăcăii tăi sunt gata la hotare,
 Purtând în piept amarul milenar;
 Vom da dușmanului otrava vie,
 Cu care crud a vrut să ne doboare;
 În munți, pe văi, în holde pe câmpie,
 Ca mâine răsări-va noul soare.

Prin sate trist plâng lacrimile noastre
 Plâng apele, plâng frunzele pădurii,
 Și-un neam înverșuniat de suferință,
 Revarsă'n zare sfânta lui credință.
 Pe lacrima durerilor sihastre,
 S'au vestejit și florile naturii,
 Prin sate trist plâng lacrimile noastre
 Și doina plânge'n umbrele pădurii.

Ridică-ți fruntea pân' la cer Române,
 Cu bratul încordat pe arma-ți sfântă,
 În cer sunt frații tăi pe văi căzuți
 Pe-altarul strămoșeștilor virtuți,
 Din viața lor o rază va rămâne
 Ce sânul țării azi îl infierbântă,
 Ridică-ți fruntea pân' la cer Române,
 Și cerului să-i ceri dreptatea sfântă.

Slt. C. GHIBAN

Prima zi de școală

(compunere)

Adio vacanță! Ai trecut ca un vis frumos din care ne-am trezit în fața porții școlii, așteptând să ne primească cu aripile-i de fier. Ne închinăm din nou în gogoșa învățăturii, ca la urmă să ieșim din nou, cu mai multă știință. Ne stă în față un an întreg de învățătură și sârg. S'a terminat jocul, ne-am pus pe învățat. Tocul începe să scârțâe pe hârtie, și cărțile se deschid din nou ca să scoatem din ele foloase, care să ne conducă pe drumul vieții. Școlarii încep să meargă spre școală. Clasele din tăcute și mohorite devin vesele și gălăgioase. Colegii se revăd din nou bucuroși. Stăm din nou în băncile școlii, unde un an întreg vom munci cu sârg ca să prindem lumina științei și adevărului, cu ajutorul domnilor profesori. Aceasta este datoria noastră: să învățăm. Să strângem tot ce ne poate fi de folos nouă și neamului. Învățăm ca atunci când patria ne-o cere, să ne dăm chiar și viața. Școala ne învață ordine și disciplină, fără care nimic nu se poate face. Ea ne învață să respectăm căci fără respect nu este înțelegere și unitate. Să ne iubim școala căci ea ne învață trecutul, prezentul și viitorul nostru drag: împlinirea visului pentru care au murit strămoșii și părinții noștri: Unitatea pământului și a neamului românesc.

R. TĂMAȘ

cl. III b. L. D. L.

Feerie

Spre apa copleșită de frunze iverzite,
 De nufăr și de trestii, de papuri înflorite,
 Se 'ndreaptă o nălucă, urmată de o altă
 Și-apoi iar una mică și alta mai înaltă,
 Incolăcite'n lanțuri de roze roșii, albe,
 Pe cap cu diademe legate 'n zeci de salbe . . .
 Sunt nimfe, sunt și zâne, stafii reînviat
 Și fee vin 'la apă, sirene desbrăcate,
 Dau mâna cu naiade apoi sar toate'n baie,
 Iar apa care simte divinități, șuvoaie
 Se joacă cu-a lor bucle de tinere fecioare,
 Le-aduce valuri multe, în mâini le pune-o floare,
 Le mângâie obrajii îmbujorați de viață,
 Le udă corpul fraged, se scurge pe-a lor față.

... ..
 Și zânele se joacă și după ce încearcă
 Cu lebedele multe ce-s prinse la o barcă
 Să fugă înspre maluri, căci cerul le privește
 Cu toți ochii de stele, cu luna ce se-ivește,
 Ies toate în răcoare, sub adăpost de frunze,
 Încing acum o horă și încep să se amuze,
 Răsună 'ntreaga luncă de râsete și cânturi
 Și sgomotele sboară spre cele patru vânturi.
 Răspund ecouri negre la glasul lor de duhuri
 Cu tot atâtea glasuri venite din văzduhuri.

... ..

 De odată coru 'nceată . . . se șterge . . . și 'n tăcere
 Mai rătăcesc acorduri . . . Încă o notă . . . pierd . . .

MIHAI MOLNAR

- Beiuș -

Caprele și bolovanul de sare

(Fabulă)

Ați văzut mulțimea caprelor, cari ling, ~ care pe unde apucă, ~ bolovanul cel de sare.

Pentru capre e natural să lingă; pentru bolovanul de sare, ~ să scadă.

Caprele sunt doar capre, mirosul și gustul sării le atrage; iar linsul e rostul și folosul vieții lor: dacă e capră, ~ să lingă sare; iar sarea e sare: legea firii ei o face să se topească, să scadă în contact cu căldura și umezeala limbii ce o atinge.

Nenatural ar fi, dacă caprele ar linge bolovanul cu conștiința că nu se topește; ori de ar încerca să sugereze bolovanului: să se lase lins și convins că plăcerea gădilitului limbii, care-l scarpină lingându-l, nu-i scade volumul, nici valoarea, ~ dimpotrivă i-o crește.

Ființele cu o astfel de conștiință, dacă vor exista, pe vreo altă planetă, ~ e natural să nu mai fie capre, chiar dacă, întâmplător, ar avea barbă. / Central University Library Cluj

Iar bolovanul care s'ar lăsa lins de asemenea ființe, n'ar putea să fie nici din sare, nici din vreun alt material, care se topește la contactul cu umezeala limbii, lacomă de tot ce poate trece, topit, în stomac.

Numai astfel ar putea, bolovanul, să nu se topească, dispărând conținutul lui, încetul cu încetul, în stomacul celor ce se fac tari să-l asigure, că ei singuri se constituie unicii lui vajnici apărători: lingându-l, ~ când e de sare. Spunându-i bolnavului, tocmai pentru a menține numai pentru ei întreaga dulceață a gustului ce li-l procură linsul, ~: că cei nu-l ling, sunt dușmanii *Măririi* lui.

Pretinșii dușmani nu-l ling, ca să nu scadă: dar ei îi spun că-i sunt dușmani și fiindcă i se închină doar cu limba 'n gură, ceea ce se cheamă, pe limba oamenilor: tăcând.

Iar dacă-și deschid gura, spre a-și mișca limba, ~ limba nu le e unealtă de-a dobândi, prin mișcarea ei repetiță, plăceri topite în simțuri, prin contact de căldură și umezeală, ~ al căror nume și caprele-l știu, și-l cunosc și cei ce-l simt: ci instrument le e

limba, ce, se izbește cadentat pentru a da glas metalului din care e construit sufletul: ca să sune depărțarilor; dacă nu preamărirea bolovanului, cel puțin realitatea existenței lui, - în forma și mărimea, în care a fost creat. Întărind în cei ce-i ascultă, tocmai credința, că bolovanul nu e de sare. Nici scos, din adâncimile întunecimilor pământului, de ocnași, ca se servească caprelor de puțință: „să aibă după ce bea apă“, multă ca să dea lapte din belșug; ori de-a le îndestuli plăcerea gustului nesăturat! Și pe care caprele-l ling, - eând e de sare, - tocmai ca bolovanul să poată scădea: ca să scoată la lumina zilei, alți ocnași, pentru plăcerea limbii, alt bolovan, pentru gustul linsului altor capre - veșnic capre, în jurul bolovanului de sare.

E atât de natural! Caprele, capre se cade să fie și să rămâie: cu limbă, coarne și cu barbă. Și ca să se asemene celui ce e desemnat, de fantazia îngrozită a celor buni, tot cu coarne și cu barbă, limba de foc a căruia topește totul pentru mustul ce nutrește plăcerea limbii nesaturate.

Dar tot atât de natural e să se schimbe situația și cu bolovanul și cu caprele, când bolovanul e stâncă, iar stâncă e granit.

Caprele cari ar fi doar capre nici n'ar încerca să-l lingă!

Căci limba ce-ar încerca să topească, în umezeala linsului, tăria granitului, - ce nu-i bolovan de sare pentru capre - s'ar dovedi prea slabă, ca să împletească din mustul, ce nu-i curge'n gură, cântec de mărire stâncii de granit bucuros păgubașă de cântecul ei!

Ci urletele de durere, ale limbilor însângerate de rușinea încercării, ar cânta și ele, bocindu-se, mărire tăriei și solidității stâncii de granit: spre bucuria și mângâierea celor ce se cer apărați la adăpostul ei, de valurile năpraznice ale urii și lăcomiei, - în mijlocul talazurilor neputincioase ale cărora stă neclintită: tăria stâncii de granit.

Ca să se știe că Dumnezeu, în nesfârșita lui bunătate, când a lasat să fie capre, le-a făcut și bolovan de sare.

Dar, când înțelepciunea lui, i-a sortit pe bărbați! - vâslași neînfricați pe furtunoasa mare a vieții, - le-a scos, din imensitatea valurilor, neclintitele stânci ale tăriei asupra cărora: *Făruri* de lumina a lăsat să se înalțe, ca:

spre lumina Farului să se 'ndrepte toți cei ce vreau să aflu
drumul cel bun, pentru a scoate teferi, - corabia și poporul de
pe ea, la limanul liniștei lor.

AUGUSTIN COSMA

Au cântat cocoșii

din vol. în m. s. „Au cântat cocoșii“.

Azi au cântat cocoșii înfiți pe gardul zării
Cu aripi împletite din fir de curcubeu,
Azi au cântat un cântec măreț lui Dumnezeu
Trecând în sbor spre piscul uitat al depărtării.

Și prin poieni de vise au prins să 'nvărtă horă,
In țara lor de basme și vise fermecate,
La poala depărtării au înălțat palate,
Acolo unde astăzi cântară 'ntâra oră.

Trecând în sbor spre piscul uitat al depărtării,
Mi-au prins în salbă stele doar una câte una,
Cu miile de astre mi-au întregit cununa
Ca azi să mă unească cu veșnicia zării.

Azi au cântat cocoșii, un cântec plin de viață,
Din flautul de raze ce-l împletiră anii,
Și m'am pornit cu dâșii ca să mi adun cârlanii
Impraștiați de cântec în zori de dimineață.

Azi au cântat cocoșii în zori de dimineață.

OCTAVIAN POPA

Hotare românești

Cu ochi 'nfierbântați de lacrimi,
Eu îmi privesc hotarul țării,
Cum vremuri grele-i încețară,
Dușmane urme 'n largul zării.

În vremi de crudă bătălie
Vrăjmașii-ar vrea să ne răpună,
Dar nu ni-e frică : avem un Rege,
Un Mareșal și-o armată bună.

ANDREI POP
V b. L. D. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bicicleta

E bună bicicleta
Din praf ea face un fum
Dar știe chiar și arta
Să te lase drept în drum.

Și în urmă - i hiba mare
Toți pe care-ai întrecut
Te'ntrec tot fără' sfortare
Chiar așa cum ai făcut.

Intreci pe toți fără' de sfortare
Dar se'ntâmplă bată-i focu'
Ca să fie prin cărare
Vr'un cuiuț ca prin tot locu'.

Iar vr'un pom de-ți stă în cărare
Și echilibrul ți-ai pierdut
Iei bicicleta în spinare
Căci n'ai alta de făcut.

IRIMESCU G.
cl. VI B. D. L.

Epigrame

Cuiva care a visat că va câștiga
„cupa României“ la Sky

Tot lui

L-au rupt diavolii de sus
Și l-au șchiopătat;
Visul s'a topit sub nea
Și-a rămas... plouat.

Ca să fie 'n concordanță,
Dumnezeu a luat demersuri,
Trimițându ni-l pe Nelu
Șchiop în vieață ca și'n versuri..

Răspuns unei epigrame.

Și-om plece de-acum în ale noastre lumi,
Care, drept vorbind, se cam deosebesc:
Eu în lumea celor care nu cuvântă,
El, în lumea celor care... croncănesc...

Lui Pălăceanu, p. epigrame cu
sarea

Lui Nelu I.

Nu-i cu gust și bună pace!
Așa-i dat să fie,
Când s'amestecă băieții
La bucătărie...

Să moară
Vrea bietul mititel;
„Hai moarte
Și scapă-ne de el!“

Domnului M. Dumbravă, un sfat practic.

Ai pornit cu nerăbdarea în desagi
Spre poeni de liniști tănuite . . .
Dacă-i sărăcie și pe-acolo?
Mult mai bine-ți luai răbdări prăjite! . . .

Lui L. Olariu, pentru „Musca“ lui Nunu.

Auzind al goarnei sunet
Fu puțin cam speriată
Însă de-atunci „gâza“i precaută
Și în ureche-și ține vată . . .

MAIA BISTRA

Epigrame

Poetei Nana, care susține că știe să mânuiască pana.

Că mânuești cu ușurință pana
Așa aveai mereu alura,
O voce rea îmi spuse însă
Că-i pana cea de uns friptura.

Deunăzi, am văzut-o pe „scriitoarea“ bătându-se cu o vânzătoare de Zarzavaturi, în piața Lahovary.

Credeam că-i fapt divers bătaia,
Dar m'a 'nșelat, văd, aparența,
Căci ci-o durea pe vânzătoare
Era desigur... concurența.

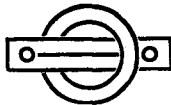
La liceul „Carmen Sylva“, a venit un ordin (?) prin care se recomandă să se ție în fiecare săptămână câte trei minute de tăcere.

De sus, Ministrul poruncit-a
Să fie trei minute de tăcere,
Și „Carmen Sylva suspinat-a:
„Ia uite, Dom'le ce ne cere!“

Intr' o clasă a unui liceu de fete s'a ținut un concurs de frumusețe:

Povestea ceea cu plăcinte
Se-adeverește pela voi:
La „frumusețe“, înainte,
La' nvățătură, înapoi.

TRAIAN P. O.

Spre disciplină...

Dacă ar fi să considerăm Logica drept o disciplină strâmtă, stict aritmetică, fără nici un x algebric, fără nici o valoare necunoscută, a cărei variații să dea noi aspecte problemelor sale, atunci viața, cuprinsă în anumite rigide definiții și principii fundamentale și teoretice, n'ar părea decât o nesfârșită serie de contradicții și paradoxe...

Ele nu exprimă însă, de altfel, decât veșnica ciocnire și nepotrivire dintre ceea ce vrem și ceea ce putem. Atitudinea noastră, în fața multor probleme, e cea din anecdota unuia care, la un restaurant, odată, studia cu multă atențiune și tot atâta pretenție, lista vinurilor scumpe, ca până la urmă să se mulțumească cu o halbă de bere, căci atâția bani avea în buzunar...

Să nu ne gândim mai departe pentru că, în definitiv, aici încep și aici sfârșesc toate; - decât la „Eu“=ul nostru... Apoi nu cred să existe vre'o valoare sau vre'o entitate mai precis egocentristă și mai individualistă decât acest „Eu“... Adică, ce spun!...: Nici nu există în lume decât două mari domenii: „Eu“=ul și „nou=eu“=ul. În față e lumea întreagă, impersonală; iar dincoace sunt eu: egocantrist, individualist, egoist... cu un cuvânt: sunt viu și trăiesc!... Până și primul principiu al moralei creștine enunță: „Omnis caritas bene ordinata, incipit a semet ipso“...

„Eu“=ul... adică eu sunt acela care văd, eu sunt acela care simt;... eu sunt acela care tăiesc;... mare minune ar fi să exclami: „Eu sunt acel ce sunt!“...

Și cu toate astea!... Deși ar părea destul de logic ca totul să pornească numai de aici, și cu toată această apologie a „Eu“=ului, dacă încercăm să coborim numai cu câțiva milimetri sub poizghița de senzații care ne face să simțim periferia vieții, numai puțin să coborim în conștiință, acolo, unde, în afund, ar trebui să găsim isvorul și sâmburele acestui „Eu“... Dăm tot mereu peste urmele și imaginea altora... Acest „Eu“, atât de pornit să determine totul și să schimbe totul după chipul și

asemănarea dorințelor și nevoilor lui, acest „Eu“ nici nu ia cunoștiință de propria-i existență psihologică, până nu se isbește de cineva din afară, printr'o bucurie, ori printr'o durere mai curând... Amintirile pe cari le păstrăm despre copiii mici din jurul nostru - frați, nepoți... copii, mai târziu, - sunt amintirile comportării lor față de anumite întâmplări și lucruri, de cele mai de multe ori materiale, din afară: cum s'a lovit pentru prima oară, sau cum s'a ars la soba, căreia nu-i cunoștea încă proprietatea de a arde...

Astfel de amintiri păstrăm față de cei din afara noastră, și ele, prin înlanțuirea lor logică ne dau părerea ce ne-o formăm despre acea persoană, ne dau cunoașterea ei; căci toate aceste fapte mărunte cari umplu sufletul, formează și conținutul ei, bun sau rău...

Dar despre noi înșine... Cari sunt primile amintiri cari ne înduioșează aducerea aminte, gândindu-ne la ele?...

Intr'o primă definiție, amintirea păstrează mai adânc, momentele cele mai importante, cruciale, întâmpinate dealungul vieții noastre, în toate vârstele... Ce mai păstrăm totuși în noi, din plânsul cu care căutam în zadar sânul mamei, când a venit vremea să se îndepărteze de la noi? Ne-am cunoaște noi oare povestea primilor pași, dacă nu ni-i-ar fi păstrat, ca pe-o amintire scumpă, tot mama!

Una din primele mele amintiri e un pom de Crăciun. Dar nu fiindcă pomul era frumos și impresionant cu luminile lui scântietoare..., căci îl văzusem ziua, pe furis, cu o zi înainte de termen..., ci fiindcă m'a prins tata în camera interzisă și m'a dat afară...

Dar ne amintim noi de contactul cu alte lucruri, cari cer o contribuție mai conștientă?! Ne amintim noi de primele litere învățate la școală. Mi-aduc totuși atât de bine aminte cum se apleca asupra mea bunicul, primul meu învățător, ca să-mi călăuzească pașii printre oile negre din câmpul alb, ... și aud parcă și acum râsul cu care am întâmpinat literele strâmbe de pe tablă ale lui Răchieruș, țigănușul clasei noastre...

Cu toate că pare că simțurile sunt primele cari lucrează în

noi, după naștere, conștiința și conștientul nu primesc, în primul rând, decât ceea ce simte sufletul. Ori sufletul simte suflet . . .

N'am simțit cu adevărat lumea din afară, până n'am întâlnit omul, ca să putem și noi ști că și noi suntem oameni . . . Conștiința, sufletul - din cauza transcendenței, din cauza continuității de substanță pe care o are cu Divinitatea - are tendința de-a se simți și considera infinit. De aceea e normal că începe să-și dea seama de periferiile lui, de întinderea lui, deci și de existența proprie, abea după ce a luat contact cu ceva care se află în același spațiu, spațiul sufletesc, și care nu e tot el însuși; adică până nu vine în atingere cu un alt suflet, cu un alt individ, cu un alt „Eu“. E adevărat că, imediat apoi, sau concomitent chiar, pătrund în conștiință și imaginile lucrurilor din afară, ce au directă sau indirectă legătură cu acel Eu exterior și cu tot ce reprezintă viața psihică și viața în general. Incepe să se formeze și conștiința vieții materiale . . .

Dar ceea ce contează totuși, fiind baza de care se leagă toate legăturile cu lumea exterioară, sunt aceste relații, sunt aceste orientări ale sufletului nostru, sunt atitudinile noastre față de oameni în primul rând, față de valorile omenești, valorile sociale...

Felul cum se comportă aceste atitudini conștiente și subconștiente, felul cum pătrund ele din conștient în subconștient și cum stăpânesc astfel întreg domeniul vieții, acestea toate formează un întreg sistem de demonstrații psihologice, de-o precizie aproape matematică, precizie teoretică pe care și-o însușește și disciplina, subiectul acestei întrețineri. Nu e locul aici să ne împotmolim în ariditatea unei demonstrații prea abstracte. Important e doar să reținem concluziile.

Întreg domeniul psihologiei s'ar putea defini în următoarea frază: Subconștientul împarte cu conștientul stăpânirea vieții, această stăpânire a cărei realitate și control nu trebuie să ne scape niciodată din mână.

Conștientul îl putem stăpâni noi, prin voință, în orice moment și teoretic în orice măsură.

Dacă poți stăpâni și subconștientul, ai în mână elementele stăpânirii vieții proprii. Or subconștientul se poate stăpâni, prin

stăpânirea și orientarea însăși a elementelor cari intră în el spre a-l forma și îmbogăți.

Dar acum, pentru a atinge problema esențială:

Aceste elemente introduse în subconștient, pentru a forma o consecvență, pentru a determina o stăpânire, trebuie să fie voite, omogene și orientate adică supuse unui principiu superior de viață. Dar aceste elemente din conștient trec în subconștient! Deci în primul rând conștientul trebuie să fie omogen, ordonat și orientat spre acel principiu care justifică trăirea, lucru care nu se poate realiza decât prin controlul voinței.

Or omogenizare, această ordonare și orientare a conștientului - și indirect a subconștientului - spre un anumit principiu de viață, este disciplina, disciplina acelui principiu pe care vrem să-l urmărim și să-l realizăm :

În slujba principului *Cunoașterii*, este disciplina științifică căreia ne supunem de atunci de când am început să repetăm de câte două, trei ori la rând silabele ce le-am văzut scrise, pentru a ne da seama că ele formează un cuvânt: A-be-ce-dar!... În slujba *Credinței*, a trăirii integre a vieții, e disciplina de credință, e disciplina religioasă... În slujba conviețuirii dintre oameni... sunt atâtea discipline reunite în una mai mare decât toate: disciplina morală, disciplina socială... Iar în slujba *Tării*, e disciplina militară !

Ar trebui poate - mai mult decât rezumarea acestui mecanism de realizare teoretică și practică a disciplinei - ar trebui poate tratată importanța funcțională a disciplinei... Am legat însă noțiunea de disciplină, disciplina implicând o orientare, am legat-o de noțiunea unui principiu superior de viață, care să prilejuiască această orientare spre el. Căci nu se poate concepe o disciplină în sine... disciplină pentru disciplină... fără vreun țel... De aceea, tratarea importanței disciplinei, s'ar transforma în tratarea importanței acelui principiu superior de viață... Însă justificarea lui, a acestui Principiu care pentru noi e existența Patriei și ființa Neamului întreg, justificarea lui nu se mai cere făcută în vremuri ca acestea, nici chiar pentru cei slabi de inger cari mai găsesc însă destulă conștiință și judecată cinstită în ei să vadă că eventuala și momentana lor îndoială, arată greșeala lor, nu a principului. Iar celor

ce nu au nici această cinste sufletească, argumentele le sunt inutile.

E adevărat că, datorită acestei aparențe de constrângere, disaiplina a fost acuzată că este mai mult mecanică decât logică... Să nu ne pierdem însă în necunoașterea sensului cuvintelor! Căci și mecanica nu este decât tot o logică, perfectă.

Logica absolută, logica pură, filosofică, trebuie să îmbrace în regulile ei, întreaga complexitate a vieții, cu toate aparențele ei de neînțeleșuri și contaziceri. Și ori de câte ori se descopere o nouă excepție, legea călcată trebuia să se lărgescă, să se completeze, așa încât să cuprindă în domeniul ei și noul fenomen, ca ceva explicat și cuprins în lege, nu ca pe o excepție. Legea devine mai cuprinzătoare și mai tare acum... În acest sens se zice „Excepția întărește regula“. Însă toate acestea cer răgazur-de timp... și astfel de probleme au vreme să aștepte, căci de cele mai de multe ori sunt doar probleme de bibliotecă, pur speculative....

Există însă alte probleme a căror rezolvare o cere viața care nu așteaptă... Și atunci e inutil să cauți în cărți și dogme ce trebuie să fac, căci adevărul nu-l vei găsi decât în fenomen, în fața ta... Mă gândesc la exemplul descoperitorului Bernard Palissy, care se vedea neputincios în fața cazanului în care se răcea aliajul pe care îl studia... În clipa aceea n'avea nevoie de teorii și nici măcar de cataloagele de prețuri ale minelor de combustibili: I-ar fi fost îndeajuns și o mână de paie. Și atunci a făcut ceva care încălca toate logicile și concepțiile burgheze, familiare, etc., etc. a aruncat pe focul de sub cazan toată mobila din casă: probabil toată zestrea nevestei!... Vă puteți închipui: toată zestrea nevestei pentru o mână de smalt nou!... Dar puțin numai dacă ne gândim, împreună cu nevastă-sa, de-o fi avut această minte: dacă descoperirea este reală și de preț, ce contează! Din rezultatul ei, poți cumpăra zece, nu una: de zece ori zestrea întregă.

Cu alte cuvinte: dacă logica mecanică a acuzatei discipline, e supusă unui adevăr real, cum intradevăr este, atunci mai ai dreptul să te oprești la aparența de încălcare a unei dorințe momentane de a te?... Căci, o știi și tu: dacă disciplina va ajuta la realizarea fericirii Țării, atunci și tu îți poți răscumpăra în ziua

victoriei, de zeci de ori zestrea jertfită a unei mici înfrânări proprii... Trebuie însă pentru aceasta, să ai mereu trează și vie în tine, imaginea Principiului care determină înfrânarea ta: Dragostea de Țară.

Și avem această datorie, atât pentru noi, pentru urmașii noștri cari vor moșteni Țara jertfelor noastre, cât și pentru înaintașii noștri. Căci datorită lor, toate greutățile și problemele vieții sociale, naționale, sunt pentru noi oarecum orientate spre o mai ușoară rezolvare, prin faptul că le găsim deja realizate în regularitatea și rutina vieții din jurul nostru... Disciplina și atâtea alte valori sociale, nu trebuie să le mai învățăm noi din nou, cu atâta trudă și frământare; întrebări și îndoieli: le avem deja gata în credințe, tradiții și formule moștenite și învățate de la cei dinaintea noastră. Nouă nu ne mai rămâne decât să le adoptăm, să le trăim perfecționându-le în noi și pentru noi.

Disciplina este deci mai mult decât o conștiinciozitate mecanică. Căci acestei conștiinciozități a faptelor mărunte - care formează cu alt nume aceiași disciplină - trebuie să-i adăugăm ceea ce spuneam adineaori: imaginea din noi a Principiului Suprem. Trebuie să-i adăugăm asistența conștiinței noastre... Altfel cădem peste greșeala împotriva căreia ducem Războiul Sfânt: o conștiinciozitate fără conștiință și justificare; o fărâmițare ca și cea a disciplinei, dar o fărâmițare care te face să nu fii nici tu, decât o moleculă din tăvălugul pornit să te sfarme pe tine însuși și pe toți ai tăi întru conștiință: oamenii, cari sunt, - uneori și unii, - destuli de orbi ca să nu vadă că din așa zisa „fericire proletară“, spre care se jertfesc, n'o să aibă pâna la urmă, - nu atât cu cât să-și răscumpere jertfele făcute, - dar nici măcar cu cât să-și plătească iertarea slăbiciunii lor: în proprii lor ochi barem!

Nu vrea să pară, această lucrare, ca un îndemn spre lucrurile pe cari le cuprinde, căci toate acestea nu sunt decât împăcări în „cuvinte potrivite“ a unor realități cari există în noi și în jurul nostru, fără necesitatea modestului meu îndemn. Ia a u! că există, o arată atâtea jertfe și mândrii, azi în Răsărit, mâine în Apus.

Căci dacă n'ar fi așa, în zadar am căuta acum, când lupta e în fața noastră, în zadar am căuta acum doar, justificările

astea într'o logică întârziată ! Sau, cum ar spune vechii Daci :
zadarnic ar fi să chemăm acum doar, într'ajutor pe zeii întăririi
slăbiciunii noastre, căci ~ spune Coșbuc :

„..... gândiți-vă, eroi, .
Că zeii sunt departe sus,
Dușmanii lângă noi !“

GHEORGHE COSMA
absolvent inginer

Balada luminițelor aprinse

Țintirim cu trei porțițe
Fără clante și țâțâni
Ărd în tine luminițe
Tot din două săptămâni.

Ăzi veni la tine satul
Imbrăcat de sărbătoare
Și-ți aduse chiriașul,
Mai aprinde-o luminare.

La porțița cu prag verde
Stă un moș gârbov de pază
Oprind lumea care vine
Luminițe-arzând să vază.

Ărd intruna luminițe
Intrun colț din țintirim
Presărat cu albăstrițe
Străjuit de-un heruvim.

Când amurgul cade noapte
Morții-și cântă cântul lin
~ Lumini mici de său v'aprindeți
Ăzi sunt două săptămâni.

F. ARDELEAN
elev, L. M. N. Arad

Adio, școală

Priveag pornit pe-a vieții lungă cale,
 Tu m'ai primit la pieptul său de mamă;
 Mi-ai pus în suflet nesecata mană,
 Izvorul viu și sfânt al lumii tale.

Acum te las, căci ne'ndurata soartă
 M'arunc' atât de crud pe calea vieții;
 Imi fură clipa dulce-a dimineții;
 Deci, e'n zadar să-ți bat de-acum la poartă...

Te voiu purta în suflet pe vecie,
 Căci mi-ai sădit iubirea tinteii tale;
 Mă plec 'nainte-ți și îți cânt urale
 S'aprinzi făclia 'n vremea ce-o să vie.

Și-acum spre stâlpii tăi, a mea ființă
 O plec umil în semn de mulțumire;
 E tot ce poate da a mea iubire
 Acelor care seamănă știință...

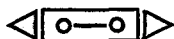
Va dăruiesc a mea recunoștință,
 Apostoli vechi cu sufletele june,
 Indrumători spre alte vremi mai bune
 Ai neamului călit în suferință.

Rupând bucăți din sufletele voastre,
 Le-ați pus în pieptu-mi dornie de lumină;
 Mi-ați dat credința 'n legea cea divină,
 Și'n ochi mi-ați pus azur de zări albastre...

Vă simt în piept, și astăzi, cu căldură
 Mă văd purtat spre lumea voastră mare
 Un mic apostol, pe a mea cărare
 Voiu semăna a voastră 'nvățătură...

O școală ! de-azi lumina-ți n'oiu primi-o ;
 Cu tine-mi pierе și copilăria...
 Mă cheamă viața și mă cere glia...
 Iți zic deci azi un dureros „Adio“ !...

VASILE MUREȘANU
 Năsăud-Caransebeș

Epigrame

de D. A. F.

Aetfubus într'o epigramă
 ia apărarea lui Buftea.

Aetfubus e poet,
 Și Buftea Epigramist ?
 Se întreabă lumea 'ncet,
 Și răspunsu-i foarte trist.

Completare

Intrebarea e cu rost.
 Căci unul scrie tare prost.

D-l V. I. Brebenel termină
 poezia sa „Nocturnă“ cu
 următorul tablou plastic :

- „Doamne cât e de frumos!
 Lună sus și lună jos !“

care tablou, m'am grăbit să-l
 completez pentru a fi mai bine
 înțeles de cititori :

- „Doamne cât e de frumos!
 Lună sus și lună jos !“
 Peste tot un vers model,
 Și la mijloc --- Brebenel!

D-l Gh. Tobias semnează
 o poezie cu un nume veri-
 tabil turcesc.

Când am ciuit : „Omar El Tobias“,
 Am rămas aproape fără glas ;
 Dar pân' la urmă împăcat mi-am
 zis :

- „In versuri cel puțin, e turc
 precis“.

D-lui Timi L. P. Duș, răs-
 puns în numele D-șoarei
 Mariana Georgescu-Vâlcea,
 despre care D-l L. P. Duș,
 scrie într'o epigramă că n'are
 fond în poezia „In noapte“.

Asta mai lipsea acuș,
 Ca să scrie L. P. Duș ;
 Și s'arate făr' să știe,
 Că n'are „fond“ sub pălărie.

Insă deoarece mi s'a argu-
 mentat că D-l L. P. Duș nu
 poartă pălărie :

Nu joacă pălăria rol
 Când merge tot cu cașul „gol“ ??

Dunării,

Ca azi frumoasă n'ai fost niciodată
 Și nicio dată, ca azi așa de lină
 Nu ți-ai purtat mantia minunată,
 Cu atâta măreție de regină.

Chiar lunei îi pari astăzi mai frumoasă
 Căci părăsindu-și instelața-i cale,
 Pe treapta de argint mândra crăiasă
 S'a coborât în valurile tale.

Dar taina nopții pe încet se lasă
 Și învăluește firea în tăcere,
 Cu faldul diafan ca de mătăasă...
 Doar greerii mai cântă prin unghere.

... ..

Orașul pare ~ acum în nemișcare,
 Chiar greerii își ~ încetară corul.....
 Un cântec vechi se ~ aude în depărtate,
 E un marinar ce-și plânge în noapte dorul.

MARIANA GEORGESCU-VĂLCEA

ĂLIOȘA

— cântec slav —

Un copilandru mic și slut,
 Cu fața slabă, arămie,
 Intins la umbră, abătut,
 Ședea cu turma'n preerie
 O, Ierui, iarbă colilie!

Molatece priviri căprii
 Din ochi mijeau cu duiosie.
 Pierdut în tristele câmpii,
 El fredona o melodie:
 O, Ierui, iarbă colilie!

Din trestie și lemn de soc
 El și-a cioplit o jucărie:
 Un fluier ce cânta cu foc,
 Cu triluri dulci de ciocârlie.
 O, lerui, iarbă colilie.

Copilul se juca răsând
 În dimineața azurie,
 Scaldându-și trupul gol, plapând
 În boarea vântului ce adie.
 O, lerui, iarbă colilie.

De cânturi dulci ademenit
 Un șarpe tresări din glie;
 Copilul îl privi uimit
 Și 'n scurt, legară prietenie.
 O, lerui, iarbă colilie.

Veneă să soarbă lapte cald
 Din palma lui, cu lăcomie,
 Apoi sub ierburi de smarald,
 Pierea în stea pustie,
 O, lerui, iarbă colilie.

Al iernei viscol a venit
 Ca o năprasnică urgie.
 Tovarășii s'au despărțit,
 Cu negrăită nostalgie
 O, lerui, iarbă colilie.

Mulți ani în șir nu s'au văzut.
 Copilul cu privirea vie,
 Voinic și sprinten a crescut,
 Cu pieptul plin de bărbăție.
 O, lerui, iarbă colilie.

Au început să-i s'arate
 Mustăți și fire în bărbie.
 Flăcăul era lat în spate
 Deprins la fete și beție.
 O, lerui, iarbă colilie.

În suflet tainic îl ardea,
 Un dor ciudat de pribegie,
 Văzând că iarba înfloreă
 În nesfârșita preerie.
 O, lerui, iarbă colilie.

Cântând cu fluierul de soc
 Printre scaieți și pădăie
 S'a așezat la vechiul lor
 Chemându-și prietenul să vie.
 O, lerui, iarbă colilie.

Din trestie și păpuriș,
 Din apa bălții tuciurie,
 Un monstru îl privi pieziș
 Cu ochii plini de vrășmășie.
 O, lerui, iarbă colilie.

Un șarpe lung și fioros
 Incolăcindu-l cu mânie,
 Îi rupse, bietul, os cu os,
 Și prinse fiara să-l sfășie.
 O, lerui, iarbă colilie...

Răscruce

In toamna tinereții mele
 Au tremurat a plânsset frunze,
 A picurat din cer durerea
 Celui dintâi brumar.
 Hoinar,

Nebun din altă lume,
 Mi-a spart fereastra sufletului vântul,
 Mi-a răvășit poveștile uitate
 Și mi-a lăsat durerea de pe urmă . . .
 Se curmă

Firul gândurilor, visul
 Se sparge ca de ghiață
 Și pleacă dus de vânt: o frunză
 Rătăcită pe drumul nimănui,
 Căci azi,

Ii plânge inima de dor strein ?
 Dar din vârtej s'a desfăcut la o răscruce,
 Pierduta-s'a 'n noianul altor toamne
 Și n'a mai știut pe unele s'o apuce . . .
 „O, Doamne !

De ce-mi ții visu 'n lanțuri
 Când vrea să caute gând de primăvară,
 De ce-l arunci pe drumuri și în șanțuri
 Când vrea să sboare ?
 Oare

Nu-i cerul pentru vise ?
 De ce-l înalți așa nemărginit ?“ . . .
 . . . Când visul vrea s' ajungă cerul
 In imnul vieții-l faci să cadă iară
 Și nici n'a îndrăznit s'arate c'a fost vis . . .

MAIA BISTRA

Intâlnire

Ne-am întâlnit în nopțile cu lună,
 În freamătul arinilor pe maluri,
 Ei au pornit iubirea să ne-o spună,
 Când luna se spăla în line valuri.

Ți-am spus atunci povești dragi de iubire,
 Iar tu le ascultai privind spre stele,
 Din clipe dulci țeseam o amintire,
 Și gânduri se sbăteau în mine, grele.

În ochii tăi îmi cufundam privirea,
 Cum soarele s'ar cufunda în mare,
 Și mă durerea atuncia fericirea,
 Cum iar siguranțata azi mă doare.

Ne-am întâlnit în nopțile cu lună,
 În zilele cu soare blând de vară,
 Iar astăzi simt în mine cum răsună,
 Acele clipe dragi de-odinioară.

FULEA DORIN
 stud.

Epigramă

La epigrama ce făcuși
 De-aș fi eu; franțuzita,
 Mi-ar ajuta ursita
 Și ți-aș răspunde L. P. Duș.

Când numele e cam chinez
 Nu este cazul să oftez
 Dar e curată tregedie
 Să fii „Chinez în poezie“.

TELUS

Rolul depărtării – în aprecierea celor de aproape

(Scrisoare)

Dragul meu,

Pentru a putea citi se cere să ții cartea la o anumită depărtare de ochi; dacă o ții prea aproape nu vezi nimic, ori ceva nelămurit. Evident că și ținându-o prea departe, obții același rezultat. Această depărtare, această *perspectivă* e tot atât de necesară și la vederea sufletească, ceace se cheamă *cunoaștere*. Mai ales când e vorba de cunoașterea de *oameni*, perspectiva e absolut necesară.

Mai necesară, când e vorba de cunoașterea celor mai aproape de tine: – ca timp, loc, interes, de orice natură să fie.

Pe un frate, mai greu îl poți cunoaște ca pe un străin, cu care totuși te întâlnești destul de des ca să ai ocazia a avea pilde care să-ți facă posibilă cunoașterea felului lui de a fi și acțiunea; – dar îl întâlnești și destul de rar – ca pildele văzute,

să se așeze; ca deasupra drojdiei lor, să se poată limpezi și întări vinul realității adevărate ce stă la baza acțiunii lor: sufletul și cunoașterea lui.

La frate, – această depărtare, de cele mai multe ori, lipsește. Îl vezi prea des, acționează prea cunoscut pentru tine; prea tot așa, cum a acționat ieri, prea supărător pentru simpatia ori antipatia ta (inerentă), ca să te mai poată impresiona, ca să-ți mai poată schimba gândul făcut despre el; care nu s'ar putea schimba decât, dacă *nu* l-ai mai vedea o vreme, – văzând în aceeași vreme pe alții, cu care, vrei nu vrei, trebuie să faci comparația, care te face să-l cunoști, tocmai când e departe de tine, – dar din faptele făcute de el și cuvintele spuse, fiind tu aproape de el, dar înțelese și apreciate atunci, întradevăr, când nu mai e lângă tine.

Cu atât mai vârtos e nevoie de această perspectivă, – când e vorba de cunoașterea dintre părinți și copii: unde a se cunoaște e lucrul atât de greu, încât poate pușini își dau seama de ea.

Lăgătura trupească și sufletească apropiată îi face pe părinți

și copiii să se simtă mai jenați - unii față de alții, decât față de oricine - ca să li se simtă *mai ales greșelile*, deci instinctiv se simt îndemnați să și le acopere să și le ascundă, vrând să apară deci părinții în fața copiilor și copiii în fața părinților, așa cum ar *vrea să fie*, cum ar trebui să fie, nu cum sunt.

Asta e una din piedecile cunoașterii reciproce. Alta e datoria, conștientă ori subconștientă, a părintelui de a fi educator și îndrumător al aceluia, care dela el trebuie să învețe, - ceea ce trebuie să știe - pe *cel ce nu știe*: de aici, necesitatea de a fi dascăl, contro'or, muștrător, „jandarm..., călău“...

De aici neputința fiului de a nu se putea simți neumilit, de aici tendința de depărtare în loc de apropiere; de neplăcere - în loc de atragere; potențată aceasta de mândria inerentă firii copiilor de a se crede *ceace nu sunt*; și, datorită vieții palpitate bogate din sufletul și trupul lor - *de a se crede capabili de mai mult*, decât sunt în stare; - lipsa de experiență, făcându-i mai încrezători în puterile lor *singulare*, mai independenți; neavând vremea și experiența comparației și înțelegerii depărțării dintre gând și acțiune, ca să simtă că: dela a vrea și a binevoi, - până la a face și înfăptui, e o depărtare, atât de mare, încât din foarte puține seminte de gând și vrere, - răsar firele, plantele și pomii roditori ai faptelor. Cele mai multe pier, se prăpădesc, rămânând *gând* ori - și mai rău, - devin doar numai *cuvânt*. Asta va să zică că: - e bine - când cei ce și prin *firea* ce-i leagă, trebuie să se cunoască ca să se poată aprecia și iubi, *e bine dacă se despart din când în când*.

Pentru tine aceasta e singura și cea dintâi departare mai mare, care te pune și pe tine, ne pune și pe noi în situația de a te cunoaște pe tine și a ne putea cunoaște pe noi. Cu atât mai vărtos, că ești între împrejurări, cari îți umplu timpul *simțit* - în mod mulțumitor: te face adică, ca fiind mulțumit cu tine însuși, fiind că-ți găsești respectul față de tine, consecvent respectul altora față de tine, - să ai și tu față de alții altă părere și apreciere.

Numai muncind va să înțelegi că *munca* e singura puțință *de trai sufletesc*: orice *muncă* nobilitasă. Incetul cu incetul, *foarte greu*, (e mândria care ne oprește pe toți) vei înțelege că *munca în sine*, nu cea apreciată de alții, ci tocmai cu cât e fă-

cută mai în taină, mai în ascuns, cu atât are mai mare valoare pentru noi și pentru alții.

Cine-și află *munca potrivită felului lui de a fi* și oricare ar fi ea, e mântuit și mântue pe alții.

Pe lângă muncă, ori înainte de ea, e nevoie să fim în clar cu noi înșine, pentru a putea fi mulțumiți și a putea progresa: singurul drum pentru aceasta e pogorirea în noi înșine - și curățirea răului ce-l vedem și care ne năpădește mereu, oră de oră, zi de zi, sufletul, prin porțile simțurilor trupului, cari ne trag spre ale pământului...

Acesta e rolul instituției Dumnezești, care singură poate face posibil, ca din cele mai umile mai neputincioase ființe, neînsemnate ca știință și putere, să devină, - ca din simpli pescari: stăpânii spirituali ai lumii; aceasta *é spovedania*; singura care-ți face posibil să te cunoști **asa cum ești**, nu cum *ai orea să fii*; și care împreună cu ajutorul lui Dumnezeu primit în tine, să te ajute să te apropii zi de zi de **ceea ce vrei**, de *ceeace orei să fii*.

Am impresia, chiar convingerea, că acolo, singur, mai bine și mai folositor vei putea trage concluziile întâmplărilor, frământărilor prin cari ai trecut; și ai posibilitate a vedea și aprecia altfel, pe cei despre cari *interesul* și *mândria* legată de toți muritorii, te face să nu-i înțelegi, simți și apreciezi just: nici când te miluesc, nici când te „nedreptățesc”: ca să simți că în neînțelegerea, în „răutatea” lor e atâta dragoste neputincioasă, neînțeleasă: care vrea să găsească drumul spre suflet și inimă, fără a se putea face înțeleasă și simțită.

Nu profesorul de „filosofie” e cel care ți le scrie acestea; aici ceeace-ți scriu, nu e filosof, e, ci *diata*: ci *tatăl* este care încearcă să arate *fiului* său, puțința de a vedea și înțelege viața și oamenii și a se înțelege pe sine; pentru a putea simți bucuria și frumusețea vieții: oricât ar fi plină, oricât ar fi năpădită de bălăriile *patimilor* noastre și cele a altora; care, ca orice parazit, ne sug toată seva, toată vlaga vieții din noi: cu cât mai multe sunt (patimile) cu atât mai tare ne depărtează de cunoașterea, aprecierea adevărată a noastră și a semenilor noștri; cu atât mai tare ne depărtează de puțința de a simți bucuria vieții.

Acestea le spune și ți le spune tatăl, care a putut acumula:

în atât de frământata lui viață, atâta experiență, încât poate da din ea, lumină și ajutor celor pe cari Dumnezeu îi i-a dat să-i lumineze, până-și fac ei înșiși lumină; și să-i ajute până se pot ajutama înșiși pe sine, ajutându-și și pe alții: omul într' adevăr cu-minte, cu cât trece vremea, simțindu-se tot mai neajutat, tot mai avizat la ajutorul altora și mai ales se simte avizat la ajutorul *Altuia*: „fără de care nu suntem în stare să facem nimic.“

Poate sunt lucruri grele ce ți le scriu, dar dragostea și bunăvoința te va face să *le simți* mai mult decât să le înțelegi; oricum să simți dragostea ce stă la baza lor, ce stă la rădăcina lor; din care aceste toate vreau să curgă, poate nu într' atâta pentru a *te lumina pe tine*, — căci nu e atâta nevoie de aceasta, cum ar părea din raporturile *aparente* dintre noi, — cât mai ales pentru a *mă ușura* pe mine: a spune celor dragi mie, cele ce cred că le folosesc.

Atitudinea tatălui și a mamei — chiar a fraților, dar mai ales a părinților, — nu e *aceeași* față de toți copiii: nu poate fi *aceeași*. Sunt opriți de felul lor deosebit de a fi: dar *dragostea* e *una și aceeași*; cu *atât mai dureros de mare*, cu *cât poate apărea mai puțin mângâietoare*.

Așa că de multe ori se stabilesc raporturi nenormale, nereale — în aparență neiuuitoare, dușmănoase între cei *ce se iubesc într' adevăr mult*.

Oricât suntem convinși, de dragostea noastră unii față de alții, totuși aparențele și neputințele inerente firii ne pun și ne vor pune încă în situații să nu ne găsim cuvintele și atitudinile menite să se simtă și aprecieze această dragoste: ce suferă simțindu-se neînțeleasă și neapreciată.

Dacă cineva nu-și dă seamă de aceasta, ajunge să se *de-părteze* îndurerat mereu de cel de care vrea să se apropie: neputându-l cunoaște și aprecia, fiindcă nu i se poate face cunoscut și apreciat.

Asta e una dintre cauzele depărtării ce se accentuează dezastruos de atâtea ori: între profesori și elevi, stăpâni și servitori, conducători și conduși, părinți și copii.

Dacă însă suntem conștienți de primejdia ce ne paște; de greutatea inerentă firii de a ne cunoaște: fiecare mai mult ascun-

zându-se decât deschizându-se în fața altora (neacoperim prin haine trupul ca să nu se vadă, nu umblam desbrăcați!); - dacă, și în măsura în care ne dăm seama de greutatea de a ne simți și cunoaște, cu atât vom căuta și găsi gândurile, vorbele și faptele mai potrivite a ne exterioriza ceea ce simțim și gândim și a simți tot mai bine și aprecia și pe alții, ușurându-ne greutatea *traului împreună*, spre care suntem creați, în care împreună tovarășie, suntem rostuiți să ne trăim și desăvârșim viața, care totuși cu cât va fi mai desăvârșită, tot *singulară va fi și vom simți-o*.

Acest cel din urmă adevăr nu cred că-l simți încă, dar îl vei simți, și atunci cuvintele acestea având experiența necesară, și vor produce alt efect, altă înțelegere cred, decât acum.

Imi spune V. - un gând de al tău : frumos și onorant. N'a fost nevoie ca să-l *știu* ca să te cunosc : altfel. Căci așa te cunosc - cât omeneste e posibil, cum ești : iubitor, dar instinctiv *pornit* ; vrând binele, dar *răsturnând*, în drumul pătimăș de a-l înfăptui, *puțința de a-l simți* și cunoaște. La foarte puțini oamenii, e atâta depărtare între realitate și aparență ca la tine ; atât numai că acest fel de a fi al tău are *calități mari* : puterea năvalnică de acțiune, care trebuie *cunoscută de tine*, canalizată, normată, chiar stânjenită, ori intețită.

Spuneai : „de-oiu avea bani mulți, întâi îi voi plăti datoriile tatii, apoi . . . dar tata e cu mult mai mândru ca să primească dela mine un ban . . .“

Înainte de toate, gândul spus e nespus de mângăietor pentru mine : a te verifica așa cum te simț că ești : bun față de alții și în primul rând față de părinți. Dacă ai tu mângăierea pe care o am eu, ești răsplătit pentru aceasta, fără să ai nevoie de alt cuvânt.

Dar tinerețea și inexperiența firească te face, te pune în neputința de aprecia la justa lor valoare atitudinile celor mai în vârstă decât tine : asta pe oricare de vârstă ta ; așa putea spune toți, cei mai *ales de vârsta ta* (14-18 ani) sufer de această neputință *de a vedea, cunoaște și aprecia* ; vârsta aceasta fiind aceea la care omul *este mai plin de sine însuși*, mai în neputință de a cunoaște pe altul. Și această plineță de sine, la această vârstă are conținutul cel mai critic, mai neaproape de adevărul firii umane ; mai pe buză de prăpastie așezându-l necunoașterea *lași ce nă-*

vălește atunci, din focul vulcanului ce se face simțit *din tine*: fără a-l putea cunoaște și aprecia la justa valoare. Acest foc intern, activ, nicidecum și la nici o vârstă, nu e atât de zăpăcitor de impetuos, încât nu lasă decât un neasămănat mic *procept de reflexie*, deci de cunoaștere. Noroc că nu ține mult: că ar fi insuportabil. Iar *apărare logică* împotriva acestui curent, *nu există*. Una psihologică, *da*. Singură mântuitoare: **credința**. Cei ce o au și se nizuiesc să și-o mențină, nutrească, sporească și desăvârșească, - sunt mântuiți: *altfel se pierd*, putând rămânea pierduți pentru semenii lor, dar mai ales *pentru sine*, toată viața.

Deci puțința de greșală este inevitabilă, tot atât de inevitabilă ca și puțința de a nu vedea, a nu simți această greșală. Tot atât de inevitabilă ca și neputința: de a cunoaște realitatea sufletească a celor ce ne înconjoară, tot atât de puțin ca și pe a noastră.

Aceasta nu e o acuză: *așa suntem*; - e realitate.

Vei simți-o când vei avea *răgazut* sufletească să vezi pe alții, scăpând de năvala **eului**, datorită vârstei.

Atunci vei simți, poate, când vei avea și tu proprii tăi copii: *ca mândria* mea, ca a oricărui tată și mamă; conștiință, nu e a *respinge* ca tu să-mi plătești datoriile, ci chiar contrarul a ceea ce crezi tu: *sunt nespuse de mândru* și mângăiat chiar de gândul, fiind mai mângăiat de faptul împlinit.

Tu nu ai de unde să știi cu câtă dragoste primește tatăl și mama *ceva*, orice, dela copiii săi. Se face tremurând că respinge: *ca să nu ducă ei copiii lipsă*, să nu se lipsească - *jertfind*, de ceea ce dau: dar noi părinții suntem *flămânzi* de dragostea faptelor voastre, într'atâta, încât și bunului Dumnezeu i-a fost mila de noi, încât, în vechiul testament, - după poruncile *Dumnezeu*, - imediat așează poruncă dată fiilor să-și iubească părinții: *adică să-i facă pe părinți să o simtă aceasta dragoste*; asta trebuia *poruncită*; dar tu încă nu poți înțelege aceasta, că Dumnezeu n' avea nevoie să poruncească părinților să-și iubească copiii. Oamenii vechiului Testament, n' ar fi putut-o, nici înțelege, nici suporta.

Gândul și sentimentul acesta l-a adus Legea Nouă a lui Cristos prin gândul și sentimentul din **Tatăl** Nostru și din năvalnica apropiere a acestor: „*Lăsați copiii să vină la mine*”;

făcându-ne însă să înțelegem același lucru: firească înstăpânita dragoste a *Tatălui* ceresc față de noi copiii săi.

Câtă mândrie voiu avea în mine, o știe Dumnezeu, mai bine decât mine. Tu cu cât vei crește, vei simți tot mai mult din adevărul vieții și din adevărul ce este în fiecare din noi, deci vei simți și adevărul din mine.

Aparența de mândrie vrea să fie: *demnitate*. Intru cât reușește, nu eu sunt chemat să o judec, nici tu *azi*; *Fu nu primesc* nimic dela nimeni; *nimic ceea ce mă poate umili*: nimic ceea ce mă face servitor, în loc de a fi stăpân; nimic ceea ce mă face întreținut, în loc de a întreține pe alții, nimic ceea ce mă arată neputincios adică slab, în loc de a mă vădi puternic, adică sănătos; *nimic ce e a altuia* și nu e al meu. Nu știu cât îmi reușește aceasta: dar aș fi nespus de mândru să mă pot apropia de realizarea acestui gând, cât mai mult: dar o viață omenească e atât de scurtă și neputincioasă a-l putea realiza în n tregime.

Dar primesc orice mi se dă cu *dragoste*, nu din interes, ce mă umilește.

Vezi: atâția părinți au venit să-mi recunoască, prin daruri, dragostea mea față de copiii lor. Putând numai: *i-am respins*. *Jar când am fost nevoit* să primesc, (foarte rar și pentru motive binecuvântate) m'am simțit nemângăiat și umilit.

Aceasta nu e mândrie, — e *simț de demnitate*, e tendința de a rămânea om: *independent*; de a nu deveni slugă, unealtă. Căci părinții, când dau celor ce le fac bine copiilor lor ceva, — în majoritatea cazurilor, — dragostea lor față de copilul lor îi silesc ca să tindă să-i încalce, să-i stăpânească ca să dispună de ei, prin darurilor lor, spre „folosul“ fiilor lor: ca să obțină aprecieri bune și milă față de ființa și purtarea lor, chiar și cea rea.

Dar educatorul trebuie să rămână: *drept*, deci desinteresat, și neinfluențat, ceea ce, primind daruri, nu poate fi.

Dar a primi daruri dela propriii tăi copii, e onorabil și onorant, mângăitor, doritor.

Dar a primi nu este același lucru cu a *aștepta*; mai puțin cu a cere; nici decât cu a *pretinde*. Poți primi dela cineva ceva, fără să te aștepți să-ți dea și fără să poți cere.

A nu putea cere fiul dela tatăl — ceva, chiar orice, — nu e o notă bună: denotă o lipsă de încredere, de dragoste, ori o

mândrie ; dar invers — pentru tatăl nu e așa de ușor să ceară dela fiul său : cu toate că și aici nota cea mai bună e când poate cere, chiar pretinde. Oricum pretinde nu-ți poți decât *dreptul tău*. A aștepta însă ca cineva să-ți dea, să-ți facă ceva, fără a cere — prin cuvânt ori faptă, — dovedește o mândrie supărătoare și pentru unul și pentru altul.

Ă aștepta dela alții lucruri pe cari le poți face tu, le poți procura tu, — e semn de slăbiciune — semn de lăcomie — de sgarcenie condamabilă.

Ă cere dela cineva, dela oricine *ușor*, orice — și mai ales ceea ce ai putea să aibi, cu truda ta, cu banii tăi, — ori în cel mai rău caz, poți să te reții, să abzici de a-l avea: neputința de a abzice este în cel mai bun caz, semnul unui suflet copilăresc încă; dacă nu denotă o atitudine de cerșitor. Sunt atâția cerșitori printre oamenii bogați, și tot atâția, poate, mai mulți stăpâni, domni, printre cei săraci.

Iar a pretinde dela alții servicii, de orice natură, ce nu sunt ale tale: denotă suflet de tiran — împreună cu cel de trântor, când serviciul este făcut pentru persoana ce-l pretinde; pentru că dacă-l pretinde pentru binele tuturor poate fi, în definitiv: lacom, ori chiar suflet chemat să ădune neputința tuturor pentru a-i face să poată lucruri, de cari de altfel n'ar fi capabili.

Nu mai continuu, crezând că ai înțeles că tatăl tău și mama-ta vor fi nespuse de mândri, când vei avea mângăierea că poți, bucuros să le pătești datoria, să le cumperi chiar și numai o păreche de ghete; le primesc foarte bucuroși, foarte mândri; nu cred ca ar fi bine să le aștepte; am impresia ca nu mult ai trebui să te bucuri nici tu, dacă ar avea *plăcerea* să ceară, mai puțin nevoia de-a cere; oricum ar fi supărător și pentru părinți și pentru copii, când ar ajunge în situația, părinții, *să pretindă*, ceea ce n'ar fi mângăietor, poate nici justificat, nici când *copiii ar putea, dar n'ar vrea să-i ajute*: lucru ceea ce nici la tine nici la frații tăi nu se poate întâmpla.

Mi-ar plăcea să-mi scrii cum te simți; să-ți pui pe hârtie impresiile tale în raport cu împrejurările în cari trăiești.

Evident scrisori lungi — plictisește cenzura, dar mie mi-ar plăcea să începi a încerca să te cunoaști, dar mai ales mi-ar plăcea mie să te cunosc mai bine decât am putut până acum.

Tu grijește de tine, te gândește mai mult la consecința faptelor: socotind că tot ce facem: nouă ne facem, dar că nu ne e dat să trăim izolați; deci prin fiecare vorba faptă, chiar gând, putem intra, tocmai prin faptul că ne naștem și trăim în societate, putem călca drepturile sfinte ale altora: chiar fără să vrem; ori datorința noastră e de a ușura nu de a îngreua puțința altora de a simți frumusețea vieții și bucura de a trăi.

Tata (A. C.)

Manuscrisele pentru Nr. 9 (Noembrie) a revistei „Țara Visurilor Noastre” se vor trimite până la data de 1 Noembrie 1943, pe adresa prof. Augustin Cosma Timișoara III. Vadul Călugăreni Nr. 2, cu mențiunea pe plic: „Pentru Țara Visurilor Noastre”.

Rectificare. În Nr. 7 al revistei, din greșală poezia: „*Enigmă*”, de Ioniță Bufta, a apărut cu titlul: „*Epigramă*”.

„Ț. V. N.”

Inregistrată la Tribunalul Timiș-Torontal sub No. 98/1941

Abonament pe anul școlar 1943— 44:

Pentru instituțiuni ,	2000 Lei
Abonamente de încurajare	1000 „
Pentru d-nii profesori și părinți .	600 „
Pentru elevi	600 „

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE

»LUCEAFĂRUL«

Proprietar: TEODOR BOZGAN

BUL. DIACONOVICI LOGA 40 — TELEFON: 37-65

Inreg. sub Nr. 594—1941 C. M. tipărit la 12. X. 1943

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

Prof. Augustin Cosma, Timișoara III. Vadul Călugăreni 2.